

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 13. Quibus formulis, aut legibus, iudicium superstitiosum, per aquas,
fuerit olim permissum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

qualibet proveniente suffocentur, vel opprimantur, unde ipsi homicidij rei inueniantur. Nam ferricandentis, vel *AQVÆ* feruentis examinatione confessionem extorqueri à quolibet, sacri non censent Canones. Et quod, SS. Patrum documento, sancitum non est, superstitioso adinventione non est presumendum. Spontanea enim confessione, vel testium approbatione publicata delicta, habito præ oculis Dei timore, commissa sunt regimini nostro iudicare. Occulta verò & incognita illi sunt relinquenda, qui solus nouit corda filiorum hominum.

§. XIII.

Quibus formulis, aut legibus, iudicium superstitiosum, per aquas, fuerit olim permissum?

Hæc diligenter obseruanda sunt ijs, qui vel naturæ ignorât vires, vel miracula ambiunt, vel DEVM tentare non verentur. Fa-teor, apud antiquos exempla reperiri. Sed ea si lex non damnat, sola vel simplicitas sancta, vel diuina inspiratio; vel hominum piorum alma fides, ac religio miraculis digna excusat. Vt enim laminis cædentibus, quibus inambulauit S. Kunegūdis, Henrico suam virginitatem probatam fecit; ita alij feruentibus aquis illæsi Fidei integritatem testati

restati sunt, exemplo mirando, non imitando, qualia paulo infra referam. Quocirca non boni æmulatores fuerunt, qui rei superstitiosæ, sanctissimarum in speciem formularum colorem induxerunt; vt tantò plures falleret vanitas inaurata. Nam hac in probatione, aqua, apud Francos, his verbis consecratur. *Deus iudex iustus, fortis, & patiens, qui es auctor & amator iustitiæ, qui iudicas æquitatem: iudica, Domine, quod iustum est, quia recta tua iudicia sunt, qui respicis super terram, & facis eam tremere. Tu, Domine, omnipotens, qui per aduentum Filij tui, Domini nostri Iesu Christi mundum saluasti: & per eius Passionem, genus humanum redemisti: Tu hanc aquam, per ignem feruentem sanctifica, qui tres pueros, id est, Sidrach, Misach, Abdenago, iussione regis Babylonis, missos in caminum ignis seruasti: Tu clementissime presta, vt, si quis innocens in hanc aquam feruentem manum mittat, sicut tres pueros supra dictos, de camino ignis eripuisti, & Susannam de falso crimine liberasti, ita, Domine, manum illius saluam & ileksam perducas. At, si quis culpabilis, vel, in crassante diabolo, cor induratum, presumpserit manum mittere: tua iustissima pietas hoc declarare dignetur, vt in eius corpore, tua virtu-*

Auentina
lib, 4.

te, manifestetur, & anima illius, per pœnitentiam, saluetur. Plures eiusmodi formulas

Martin. ac orationes exhibet Martinus Delrio. Cō-
 Delrio. 4. stat etiam, hanc, per feruentem aquam, aut
 lib. Dis- lapilli ex ea extractionem, fieri, solitam pur-
 quis. c. 4. gationem, receptam legibus Longobardo-
 q. 4. sect. rum, Saxonum, Frisorum, & Rhenanorum.
 4. Lom- In lege Lombard. *Si cuiuslibet hominem in-*
 bard. li. 1. *terfecerit, iudicio aqua feruentis examinetur,*
 tit. 10. Ho- *utrum hoc sponte, an se defendendo fecisset.* In
 roman. de Feud. cap. *legibus Frisonum hæc habentur: Si res gran-*
 44. Sax. *dis erit, seruum ad iudicium Dei, in aqua fer-*
 li. 1 art. 39. *uenti examinetur.* Item. *Et, ad examinationem*
 Leges Fri- *feruentis aqua iudicio Dei probandus accedat.*
 son. tit. 3. *Item. Et se per sacramentum iudicio Dei exa-*
 & tit. 14. *minandum, feruenti aqua, innocentem osten-*
 c. nobilis *dat.* Denique, in formula pacis Alsatiæ ha-
 2. q. 4. B. *bentur ista: Plebeius autem, & minoris testi-*
 Rhenan. *mony rusticus, aqua frigida se expurget iudici-*
 l. 2. Germ. *Et audimus subinde, pertinaci traditione,*
 rer. *ad hoc, vel illud aquæ iudicium seruos, &*
ancillas, aliásque nonnullas mulierculas,
præ sanè fidenter, prouocare: gnaras scilicet,
id non permissum iri; alioqui utique
non prouocaturas; sed nec permittendas,
ut velint, culpæ, aut innocentia veritatem
fortuito aquæ aut ignis euentu deciden-
dam permittere.